Fontys

MOBILITEIT IN BEELD 2018

GVH ADVIES

3 JUNI 2019 - V2

INLEIDING MOBILITEITSCIJFERS 2018

INLEIDING

Fontys Hogescholen is een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs en onderzoek met in 2018 42.172 studenten en 4.786 medewerkers met vestigingen vooral in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Duurzaamheid is voor Fontys een belangrijk thema. Fontys richt haar onderwijs en bedrijfsvoering in op een zo verantwoord mogelijke wijze met oog voor mens, milieu en economie. Uitstoot van CO_2 is één van de milieugevolgen, maar op welke wijze kan dit zo beperkt als mogelijk of zelfs CO_2 neutraal?

Een van de doelstellingen van de tweede Fontysbrede Duurzaamheidsagenda 2020 – 2023 is uitstoot van CO_2, waar mogelijk te reduceren en daarbij ook aansluiting te realiseren bij het onderwijs. Het opstellen van de CO_2 footprint komt voort uit de Fontys duurzaamheidsagenda 2016 – 2019. Hierin werd bepaald dat een rapportage over het met meten van effecten moest worden opgezet. Als eerste stap is in 2018 een footprint opgesteld van de mobiliteitseffecten van zowel de medewerkers, als de studenten, omdat dit het grootste aandeel van de CO_2 uitstoot vormt. De footprint van 2018 wordt nog uitgebreid met de milieugevolgen van de andere activiteiten van de bedrijfsvoering.

MANAGEMENTSAMENVATTING

Bij medewerkers is in 2018 een duidelijke verschuiving waarneembaar in het woon-werk verkeer van minder reizen met de auto naar meer reizen met de fiets en het openbaar vervoer. Ten opzichte van 2017 is een reductie van CO_2 uitstoot gerealiseerd van -12%. Opvallend is de forse toename van het reizen met het openbaar vervoer, maar ook het gebruik van de elektrische fiets voor het woon-werk verkeer.

Ook bij de dienstreizen is meer gebruik gemaakt van het openbaar vervoer en de fiets en is er iets minder gereisd, waardoor een reductie is bereikt. Deze reductie wordt echter nagenoeg teniet gedaan omdat er meer buitenlandse vliegkilometers zijn gemaakt.

Studenten zijn minder gaan reizen met het openbaar vervoer en meer met de auto en de fiets. Ondanks dat het aantal studenten is afgenomen, is de CO_2 uitstoot gestegen met bijna 21%. Enige nuancering is hier echter noodzakelijk. Voor het berekenen van de wijze van vervoer is gebruik gemaakt van de gehouden mobiliteitsenquêtes in 2016 en 2018. In 2018 was sprake van een veel hogere respons waardoor deze cijfers meer representatief zijn dan de cijfers van 2017. Daarnaast speelt ongetwijfeld de invoering van het 'sociaal leenstelsel' een rol. Uit een door het CBS gehouden enquête onder studenten blijkt dat het aantal uitwonende studenten is gedaald van 23% naar 14%.

Op de volgende pagina worden de cijfers in één overzicht samengevat.

SAMENVATTEND OVERZICHT

	KILOMETERS 2018	2017	+/- %	CO_2 UITSTOOT IN TON 2018	2017	+/- %	KOSTEN COMPENSATIE
WOON-WERK VERKEER MEDEWERKERS	39.150.471	39.969.886	-2,1%	4.021,5	4.569,7	-12,0%	€ 60.323
DIENSTREIZEN MEDEWERKERS	10.086.204	10.116.313	-0,3%	1.918,7	1.924,8	-0,3%	€ 28.781
TOTAAL MEDEWERKERS	49.236.675	50.086.199	-1,7%	5.940,2	6.494,5	-8,5%	€ 89.103
WOON-STUDIE VERKEER STUDENTEN	378.553.860	393.187.538	-3,7%	28.171,0	23.294,0	+20,9%	€ 422.565
STUDIEREIZEN STUDENTEN	8.386.152	9.013.952	-7,0%	922,6	1.027,6	-10,2%	€ 13.839
TOTAAL STUDENTEN	386.940.012	402.201.490	-3,8%	29.093,6	24.321,6	+19,6%	€ 436.404
TOTAAL FONTYS	436.176.687	452.287.689	-3,6%	35.033,8	30.816,1	+13,7%	€ 525.507
PER MEDEWERKER:							
WOON-WERK VERKEER OP JAARBASIS	8.211	8.383	-2,1%	0,8	1,0	-12,0%	€ 13
GEMIDDELDE WOON-WERK AFSTAND	30,6	30,8	-0,6%				
PER STUDENT							
WOON-STUDIE VERKEER OP JAARBASIS	8.904	8.901	0%	0,7	0,5	+25,6%	€ 10
GEMIDDELDE WOON-STUDIE AFSTAND	38,0	36,0	+5,6%				
AANTAL MEDEWERKERS	4.768	4.768					
AANTAL STUDENTEN	42.516	44.172					

MOBILITEIT MEDEWERKERS EN STUDENTEN

Het grootste aandeel van de CO_2 uitstoot van Fontys wordt veroorzaakt door het reizen. Reizen naar en voor het werk en de studie. Dit rapport maakt dit inzichtelijk en maakt het mogelijk na te gaan of genomen maatregelen ook het gewenste effect van reductie hebben. Welke mobiliteitsmaatregelen hebben invloed op het reisgedrag, zodat de bereikbaarheid van de locaties gegarandeerd blijft en de impact op het klimaat wordt beperkt.

MAATREGELEN

In de afgelopen jaren zijn de volgende maatregelen geïntroduceerd:

- **De reiskostenvergoeding voor medewerkers tot 10 kilometer enkele reis is afgeschaft;**
- **Het reizen met Openbaar Vervoer wordt voor medewerkers volledig vergoed, ongeacht de woon – werk afstand;**
- **Op sommige locaties is betaald parkeren ingevoerd;**
- **Er is een pilot gedaan om de dienstreizen minder belastend te laten zijn door het inzetten van elektrisch deelauto's en fietsen;**
- **Er is een pilot gedaan om het fietsen naar het werk extra te belonen (B-Riders).**

LEESWIJZER

Dit rapport is opgebouwd met de volgende onderwerpen / overzichten:

Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de medewerkers	**Pagina**	**4**
Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de studenten	**Pagina**	**9**
CO_2 uitstoot medewerkers en studenten	**Pagina**	**16**
Reductiekansen / reductiemogelijkheden	**Pagina**	**18**
Verantwoording	**Pagina**	**19**

MOBILITEIT MEDEWERKERS 2018

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

2018	22.205.334	634.354	2.180.038	14.130.744	39.150.471
2017	26.342.053	391.751	1.986.113	11.249.648	39.969.886
+/-	-4.136.719	+193.925	+242.603	+2.880.776	-819.415
+/-%	-15,7%	+61,9%	+9,8%	+25,6%	-2,1%

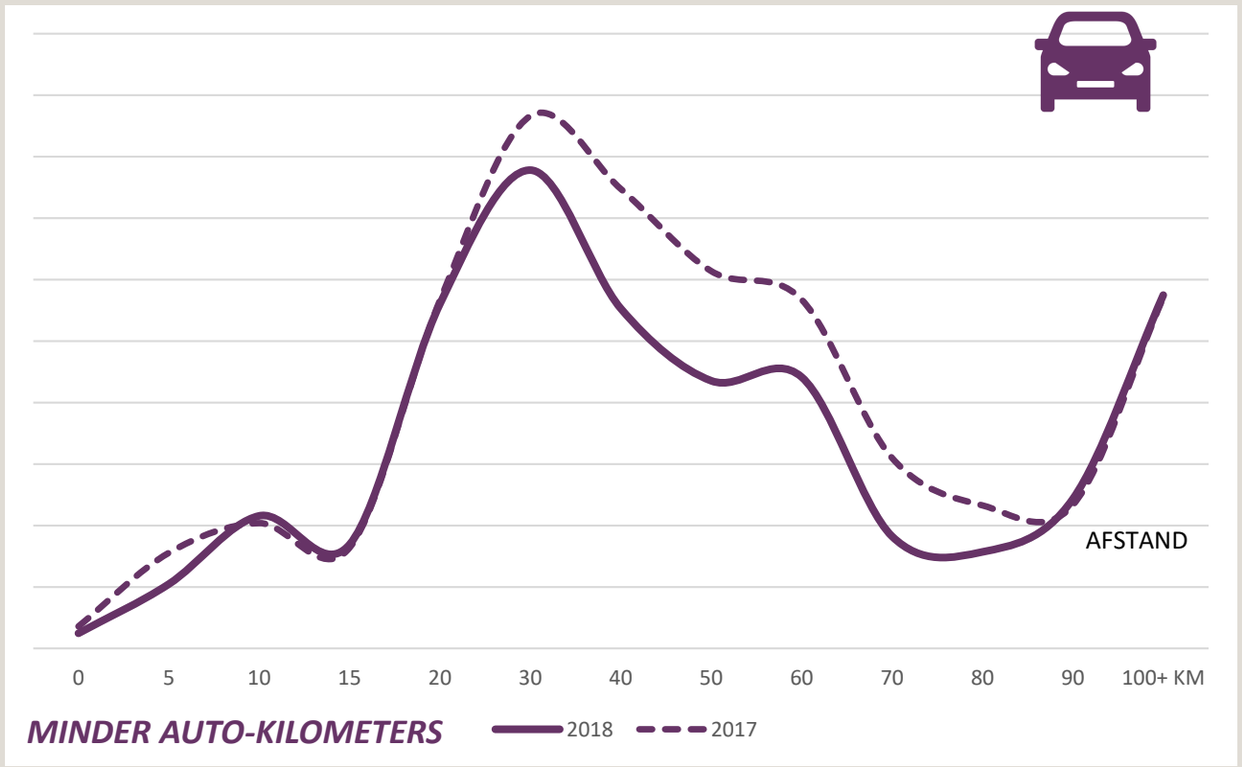
GEMIDDELDE AFSTAND VAN WONING – WERK: 30,6 KM (2017: 30,8 KM)

GEMIDDELD AANTAL GEREISDE KILOMETERS OP JAARBASIS PER MEDEWERKER: 8.211 KM (2017: 8.351)

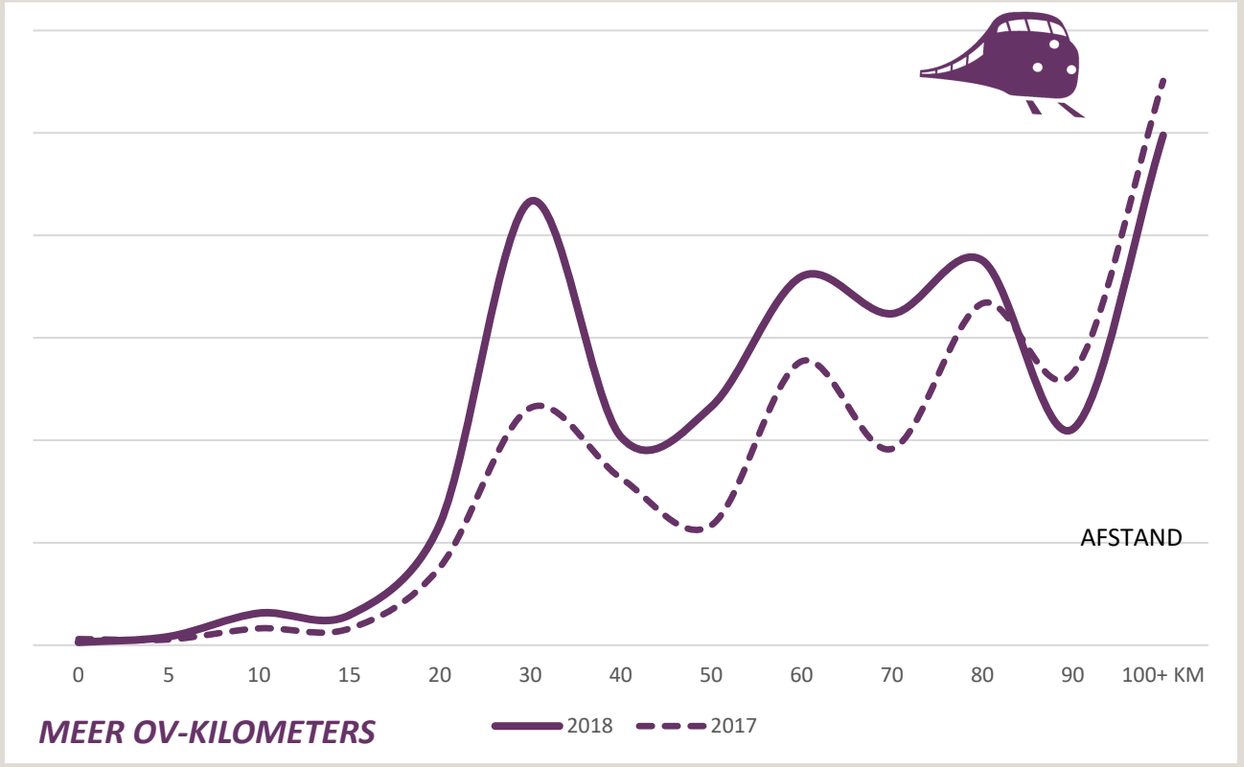
DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

2018	4.626.010	34.780	1.235.157	4.037.257	10.086.204
AMBER	153.000				
2017	4.860.802	32.032	1.228.752	3.994.727	10.116.313
+/-	-81.792	+2.748	+6.405	+42.530	-30.109
+/-%	-1,7%	+8,6%	+0,5%	+1,1%	-0,3%

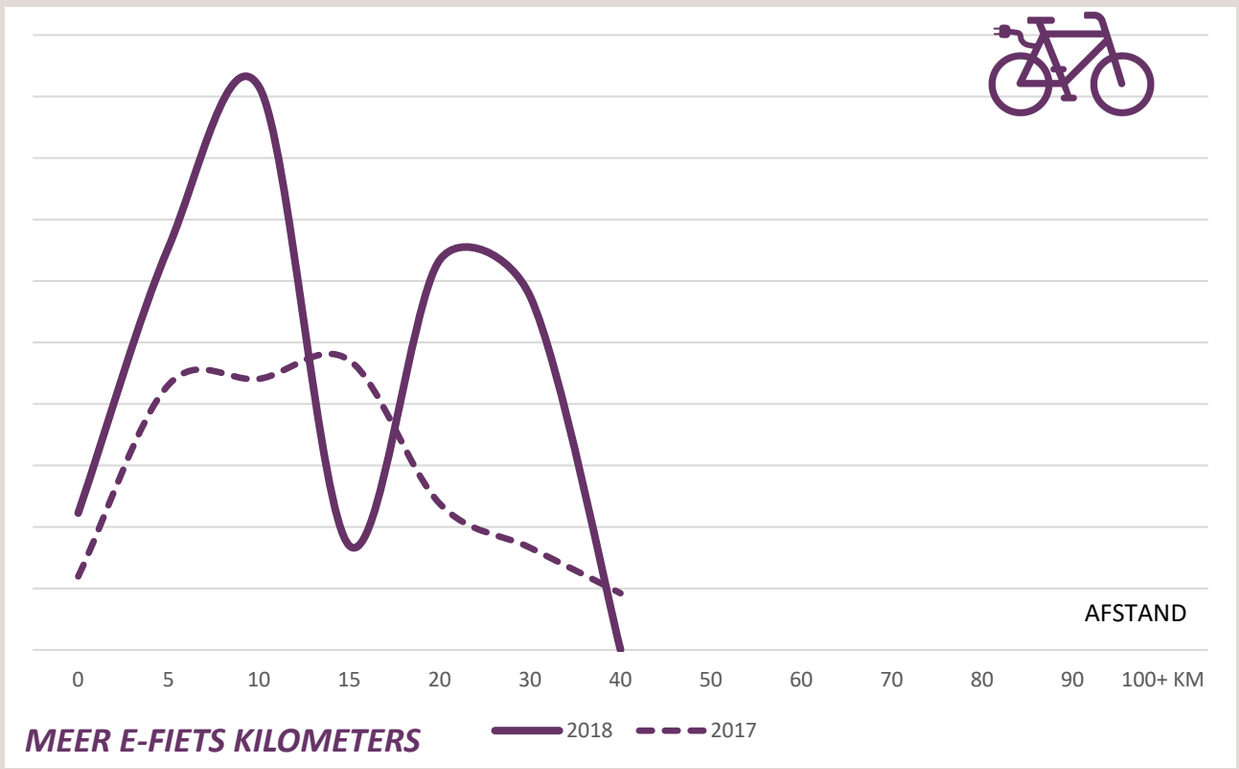
WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS, AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR REISAFSTAND ENKELE REIS

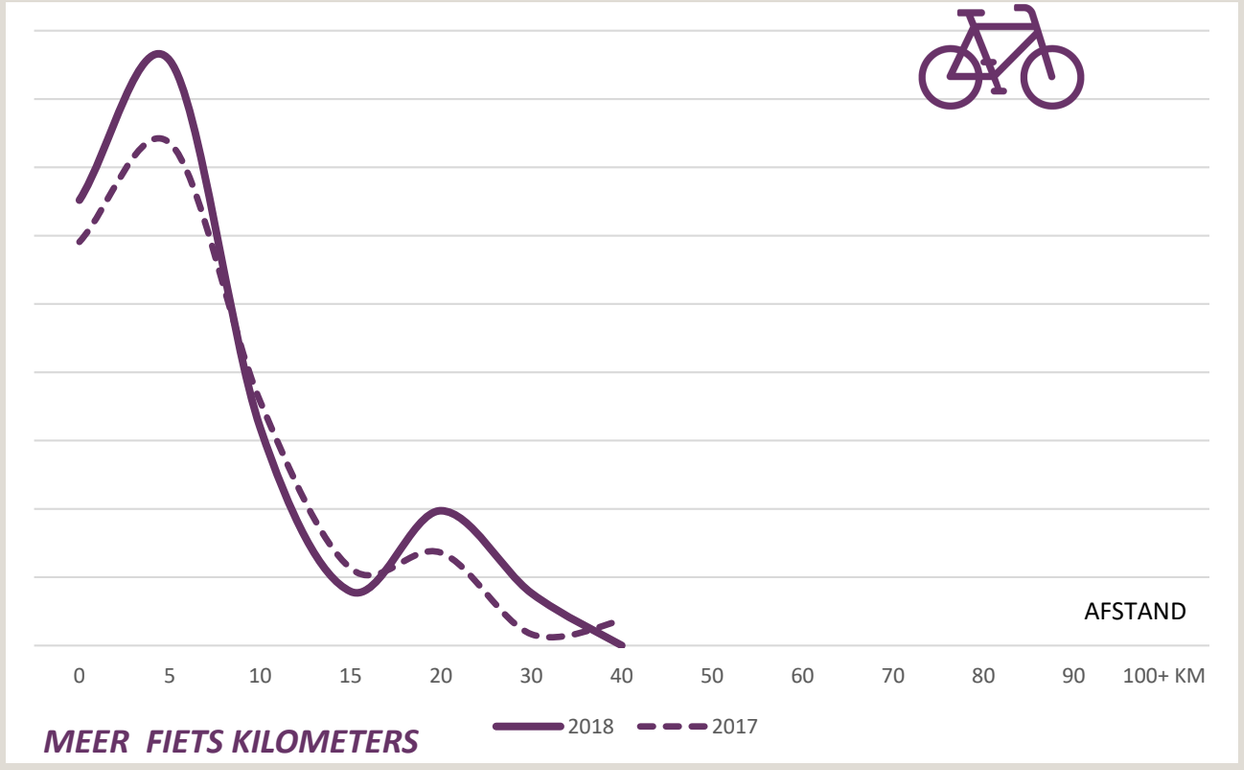
MINDER AUTO-KILOMETERS

MEER OV-KILOMETERS

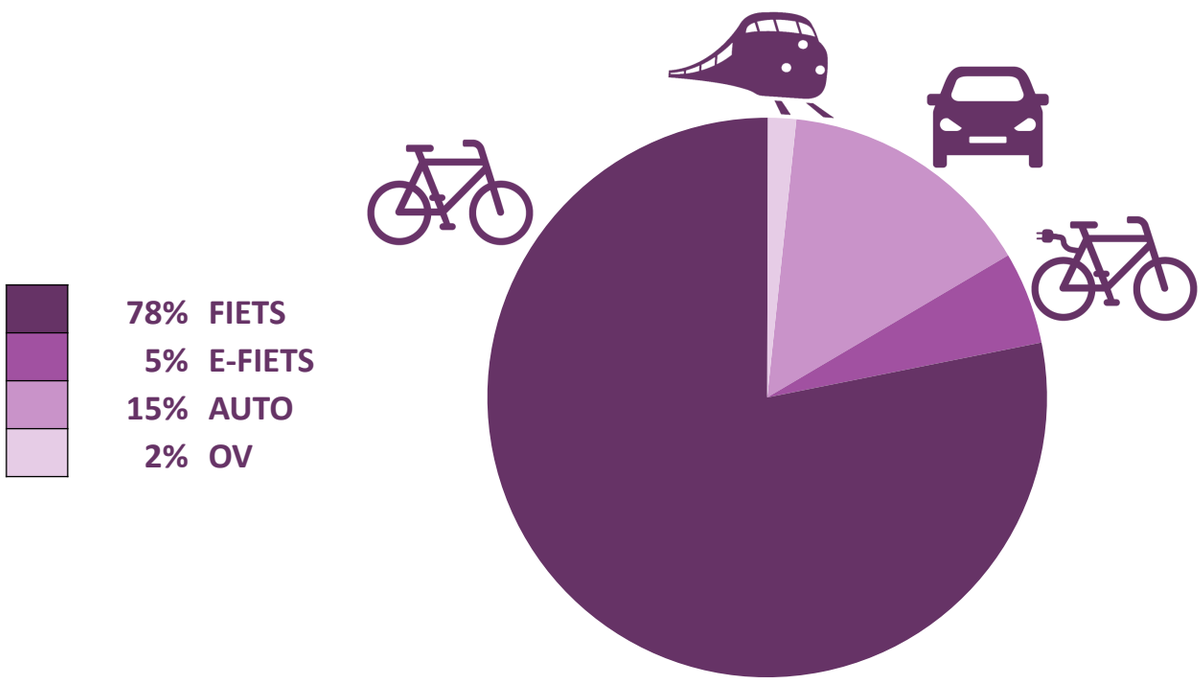

MEER E-FIETS KILOMETERS

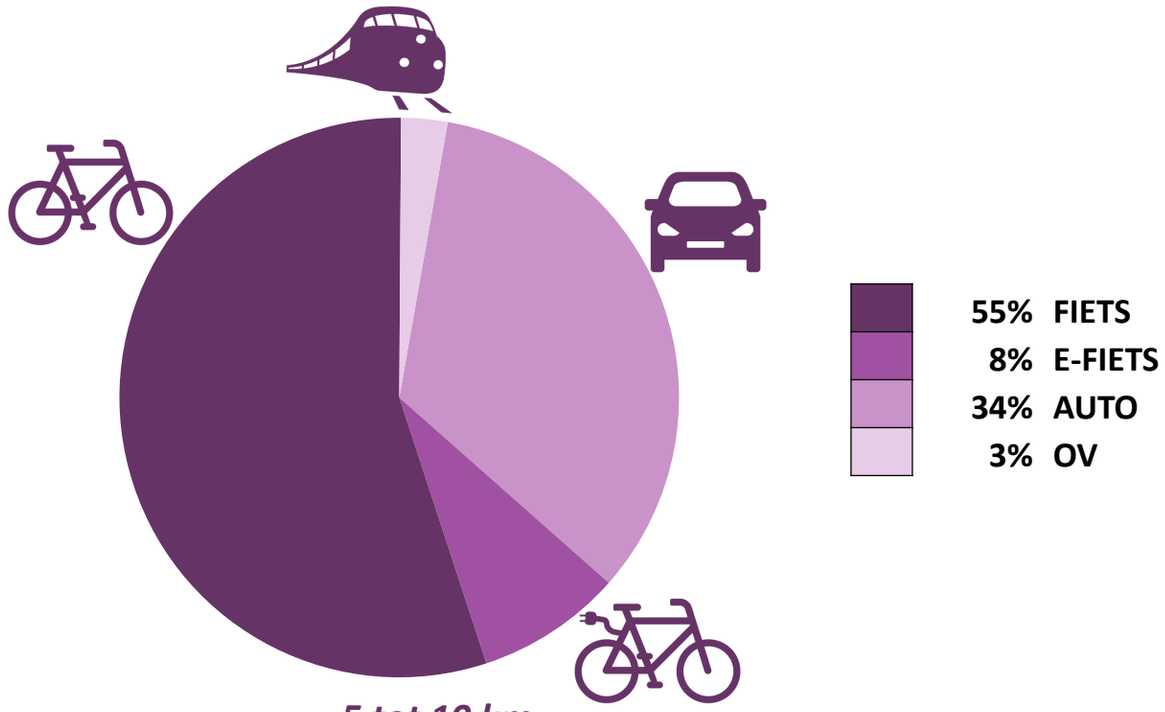

MEER FIETS KILOMETERS

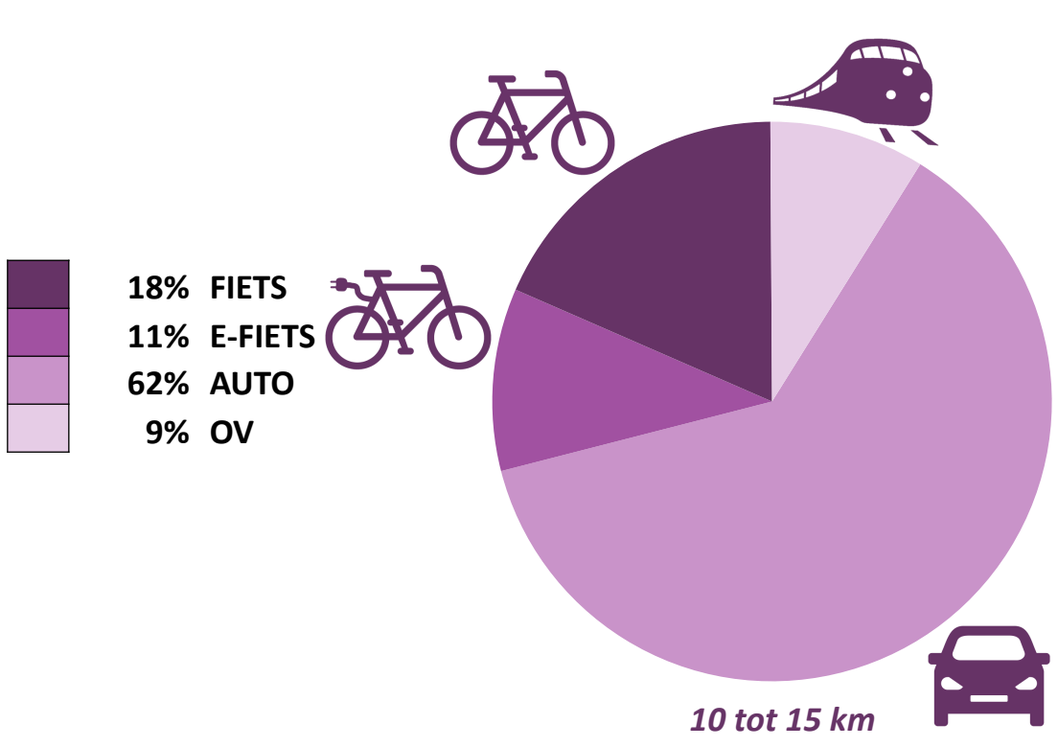
WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

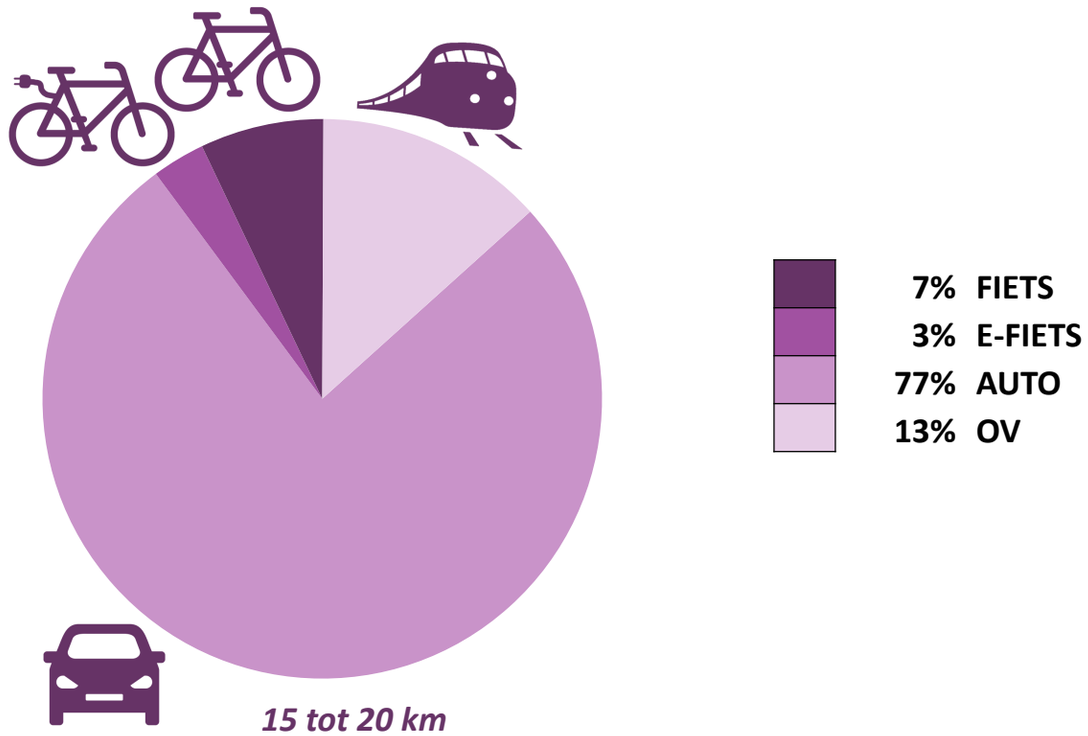
0 tot 5 km

5 tot 10 km

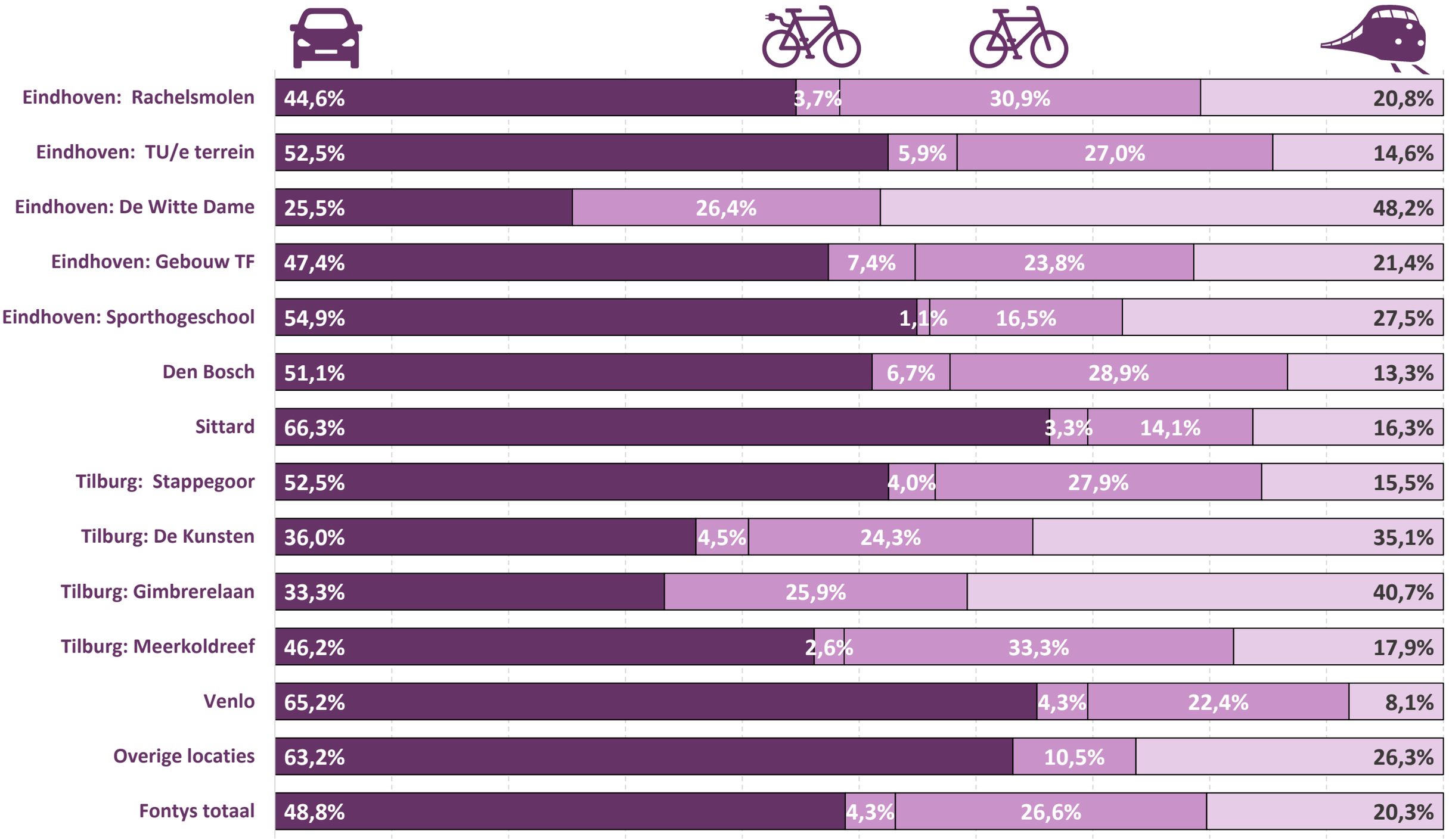

10 tot 15 km

15 tot 20 km

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS: MODALITEIT LOCATIES (AANDEEL KMS IN PERCENTAGES)

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

EINDHOVEN				
Rachelsmolen	**5.286.960**	**149.191**	**522.169**	**3.366.125**
TU/e terrein	**2.185.691**	**61.677**	**215.871**	**1.391.595**
De Witte Dame	**717.230**	**20.239**	**70.837**	**456.649**
Gebouw TF	**2.857.289**	**80.629**	**282.201**	**1.819.191**
Sporthogeschool	**992.617**	**28.010**	**98.036**	**631.984**
DEN BOSCH	**390.188**	**11.011**	**38.537**	**248.426**
SITTARD	**627.992**	**17.721**	**62.024**	**399.833**
TILBURG				
Stappegoor	**4.393.827**	**123.988**	**433.958**	**2.797.481**
De Kunsten	**1.864.905**	**52.625**	**184.188**	**1.187.356**
Gimbrerelaan	**524.862**	**14.811**	**51.838**	**334.171**
Meerkoldreef	**231.649**	**6.537**	**22.879**	**147.487**
VENLO	**1.965.951**	**55.477**	**194.168**	**1.251.690**
OVERIGE LOCATIES	**159.157**	**4.491**	**15.719**	**101.333**

WOON – STUDIE VERKEER STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS

2018	122.775.122	12.096.248	243.682.490	378.553.860
2017*	78.138.337	10.935.136	304.114.065	393.187.538
	44.636.785	1.161.112	-60.431.575	-14.633.678
	57,1%	10,6%	-19,9%	-3,7%

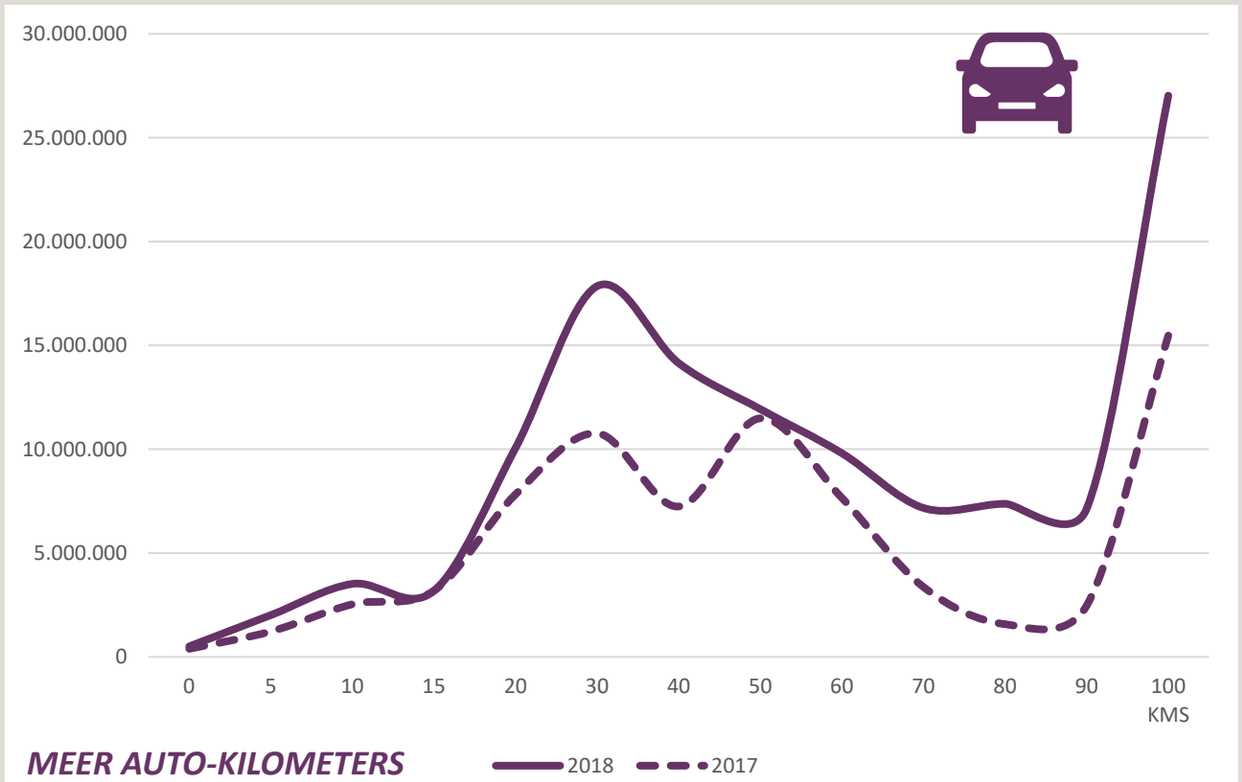
*In 2018 is gebruik gemaakt van de gegevens van een in dat jaar gehouden mobiliteits-enquête onder de studenten (N= 4.866). Voor de gegevens van 2017 is gebruik gemaakt van de uitkomsten van een in 2016 gehouden enquête (N= 1.822). De gegevens van 2018 zijn dan ook meer representatief voor wat betreft de vervoerswijzen van de studenten. Het totaal aantal gereisde kilometers is berekend aan de hand van verkregen postcode informatie van de Dienst Studentenvoorziening.

GEMIDDELDE REISAFSTAND WONING-STUDIELOCATIE:
2018: 38 km – 2017: 36 km

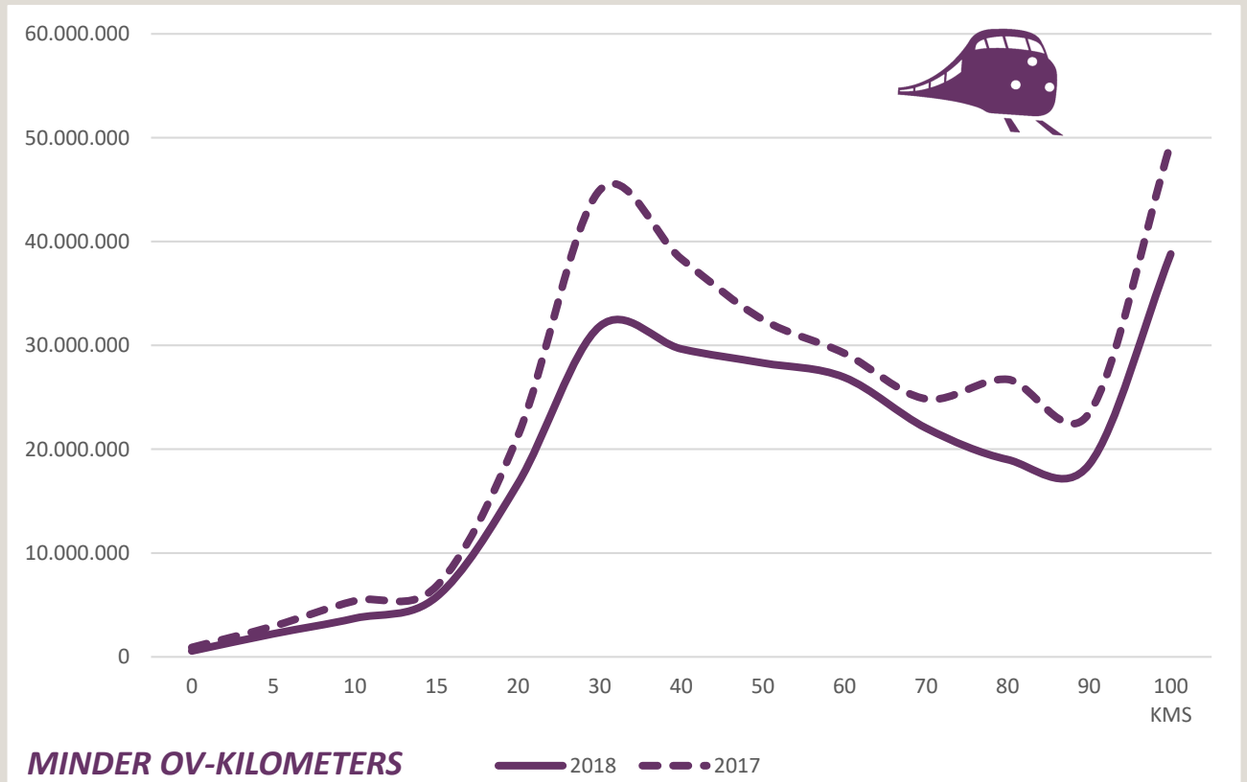
GEMIDDELD AANTAL KMS PER JAAR PER STUDENT:
2018: 8.904 – 2017: 8.901

STUDIEREIZEN IN REIZIGERSKILOMETERS

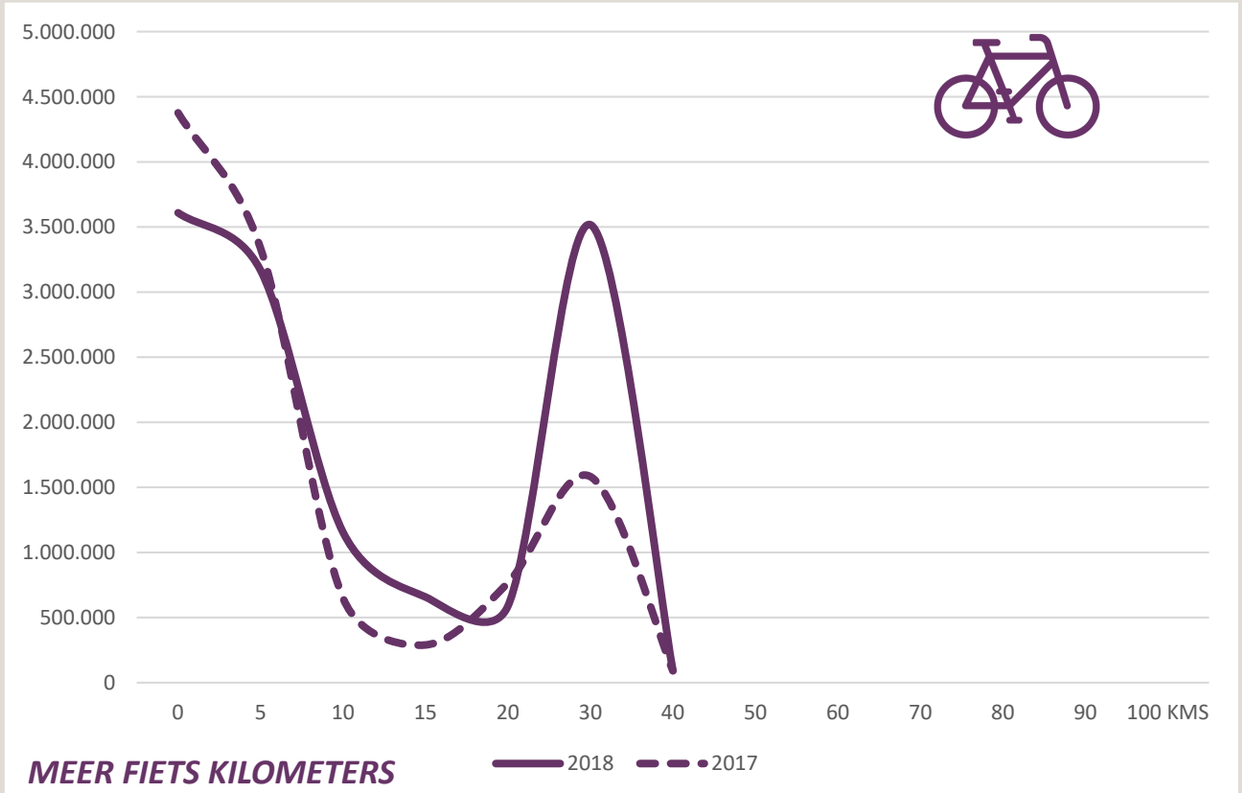
2018	3.971.748	5.316	4.409.088	8.386.152
2017	3.380.342	55.459	5.578.151	9.013.952
+/-	591.406	-50.143	-1.169.063	-627.800
+/- %	17,5%	-90,4%	-21,0%	-7,0%

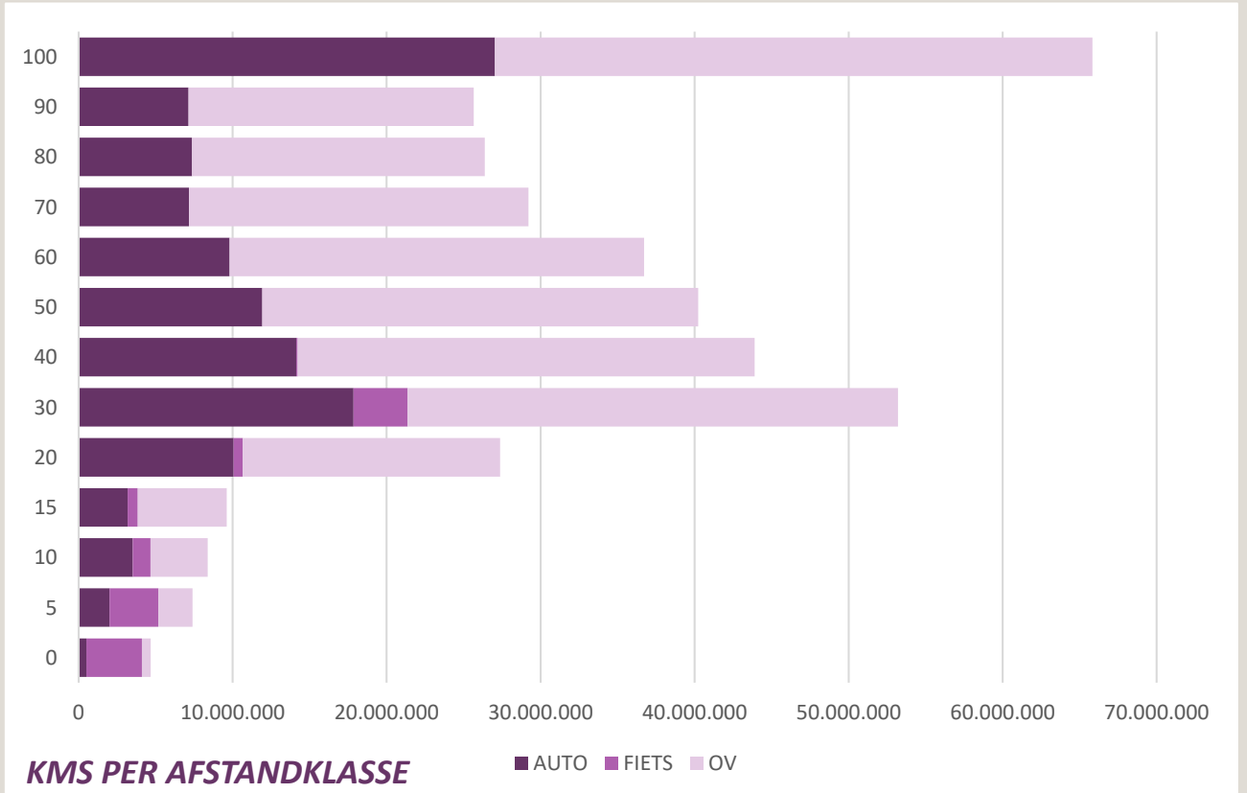
MEER AUTO-KILOMETERS

MINDER OV-KILOMETERS

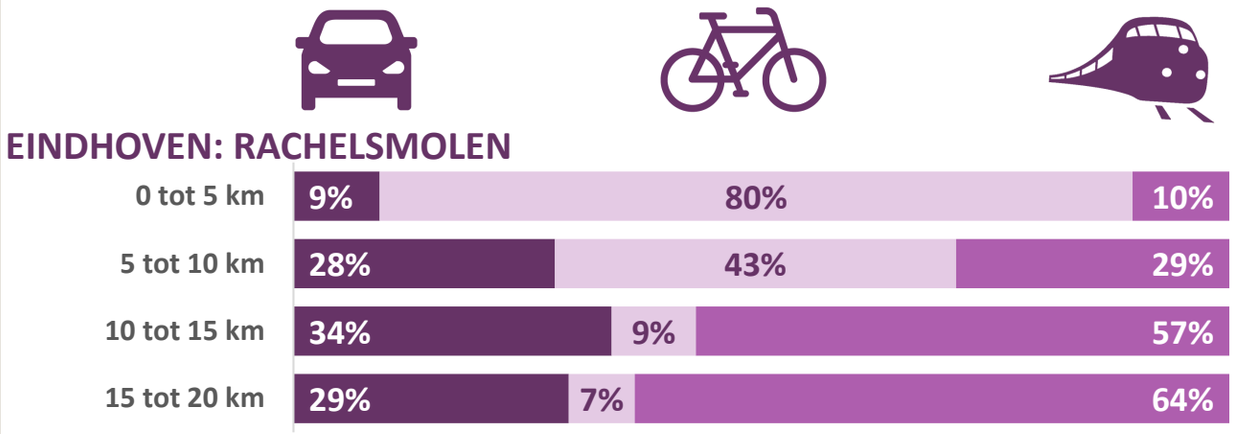
MEER FIETS KILOMETERS

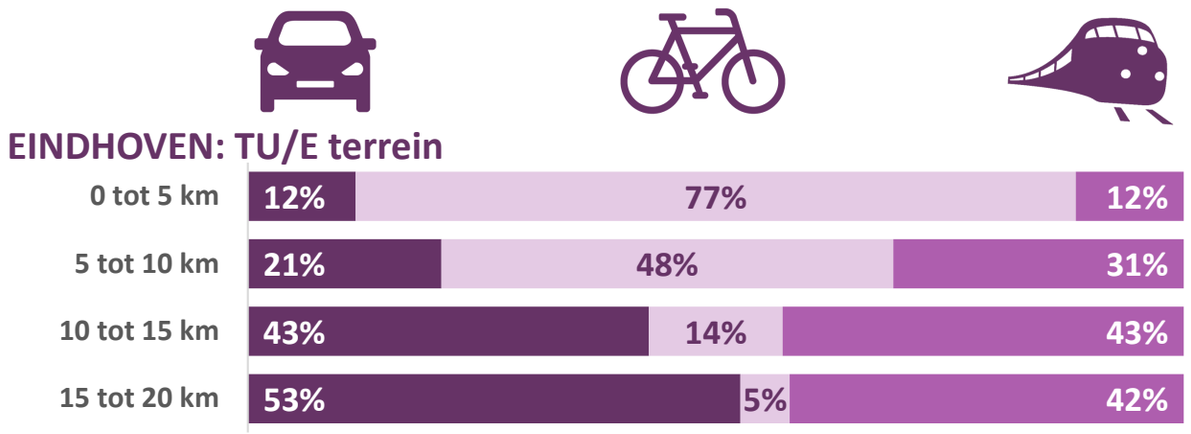
KMS PER AFSTANDKLASSE

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

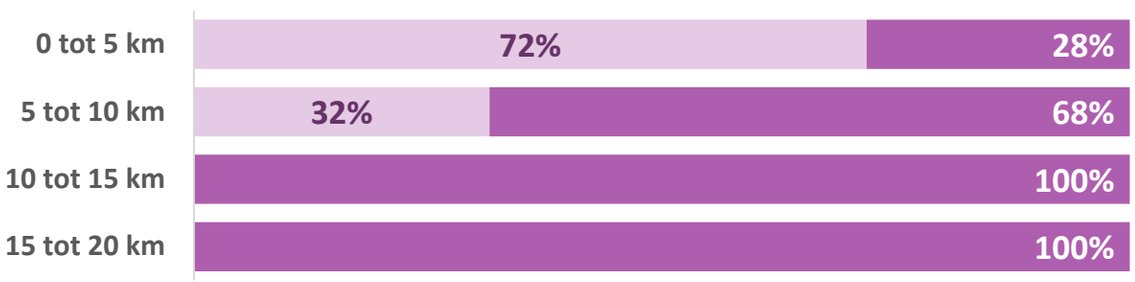
EINDHOVEN: RACHELSMOLEN

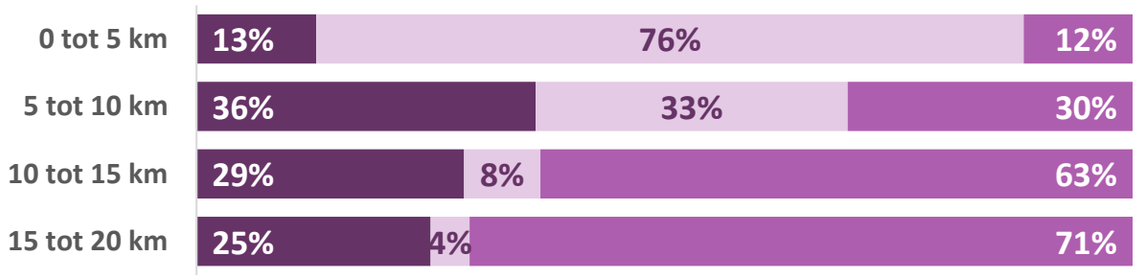
EINDHOVEN: TU/E terrein

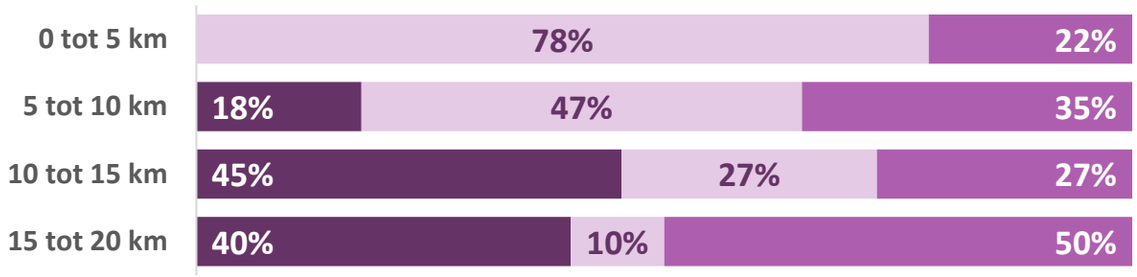
EINDHOVEN: DE WITTE DAME

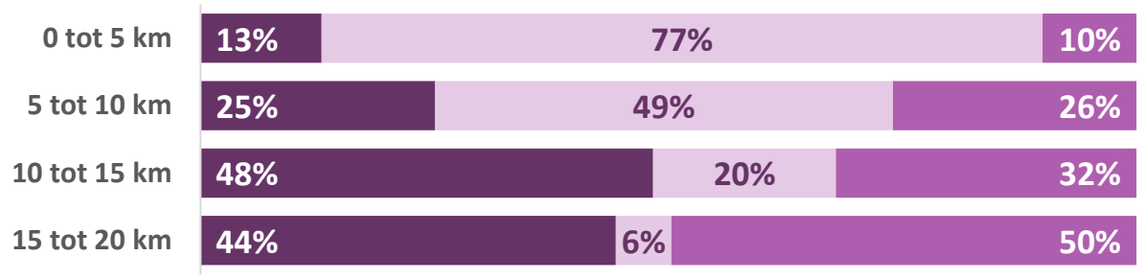
EINDHOVEN: GEBOUW TF

EINDHOVEN: SPORTHOGESCHOOL

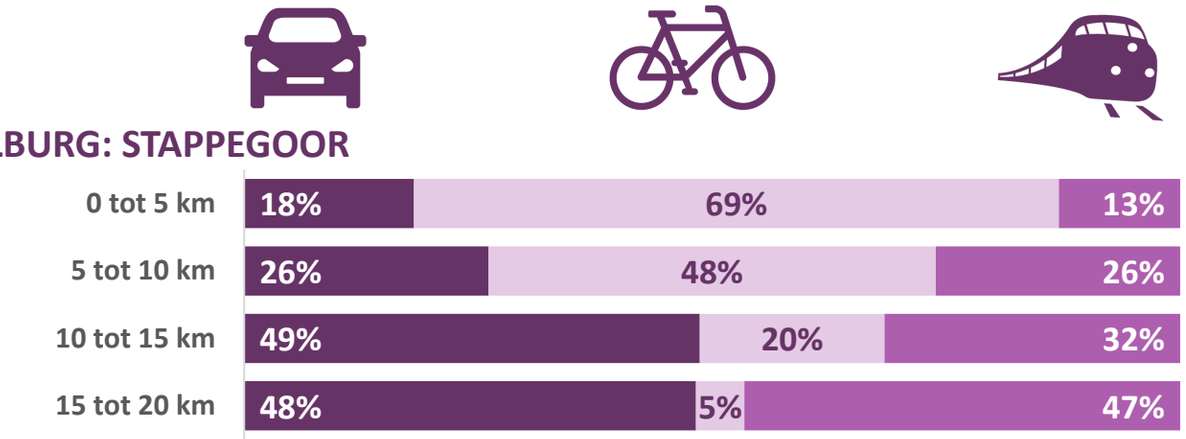

EINDHOVEN

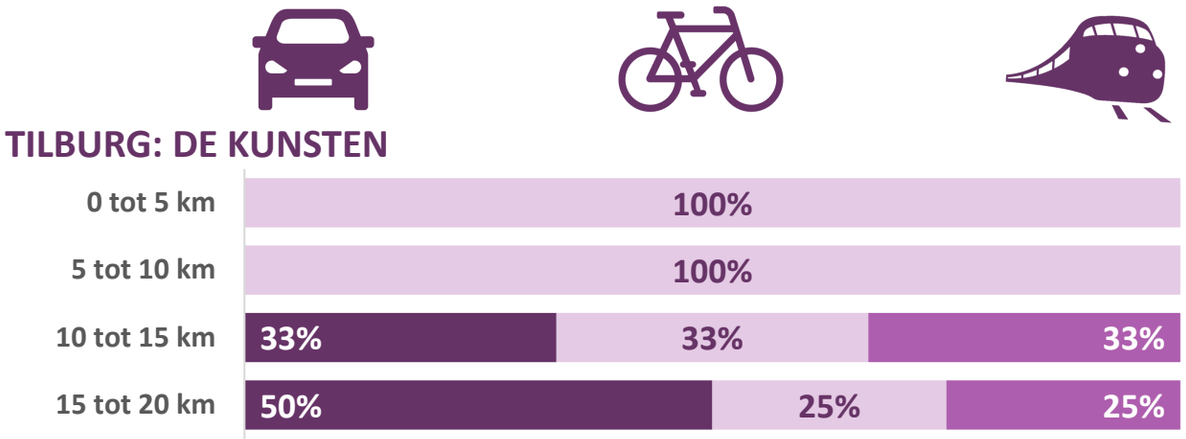

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

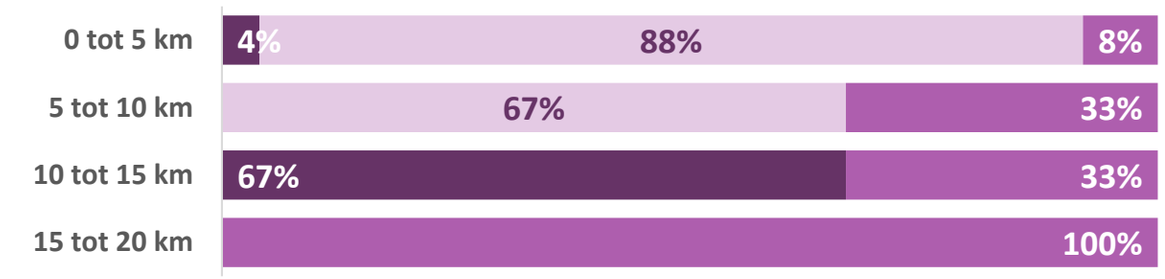
TILBURG: STAPPEGOOR

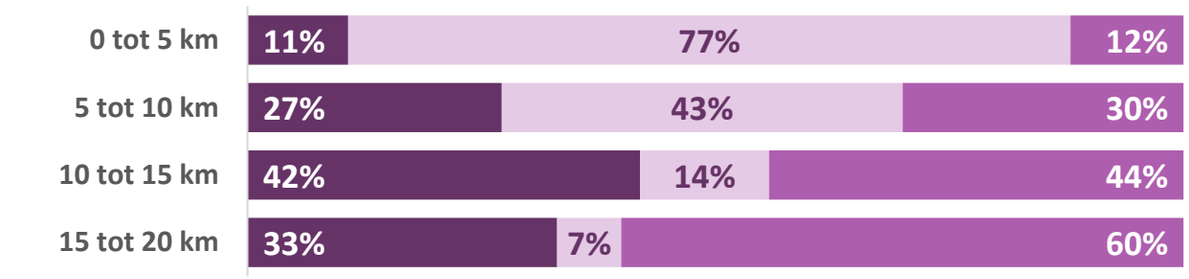
TILBURG: DE KUNSTEN

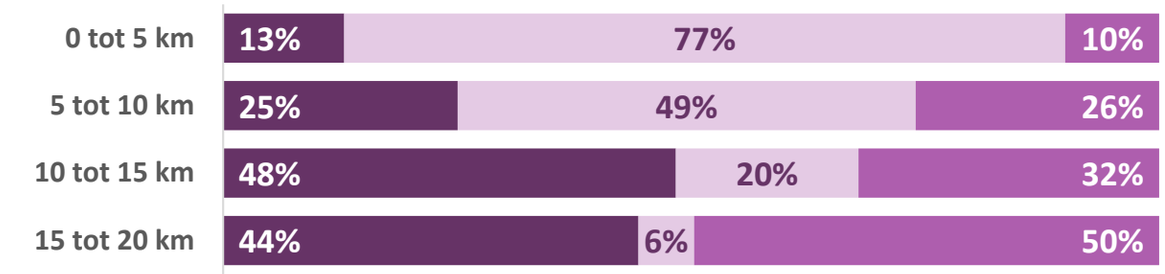
TILBURG: GIMBRERELAAN

TILBURG: MEERKOLDREEF

TILBURG

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

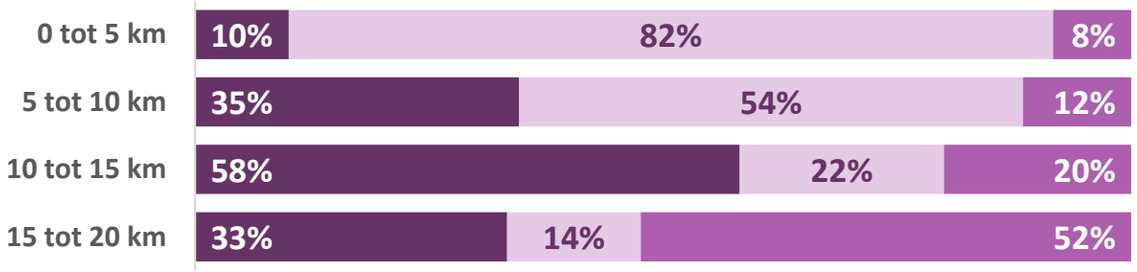
DEN BOSCH

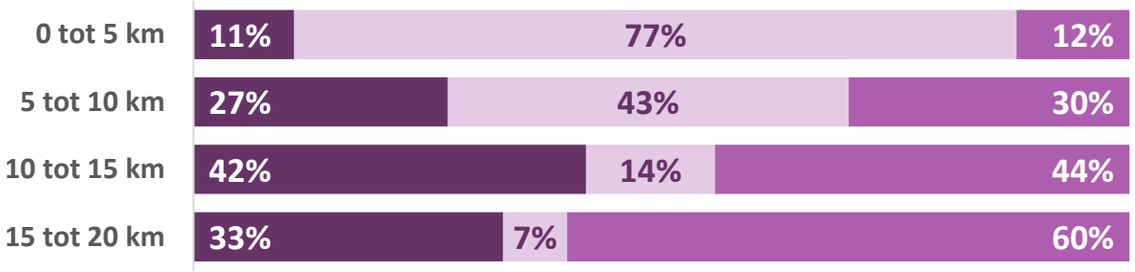
SITTARD

VENLO

OVERIGE LOCATIES

WOON – STUDIE VERKEER LOCATIES STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

				TOTAAL
EINDHOVEN				
Rachelsmolen	28.482.842	3.692.520	71.755.322	103.930.684
TU/e terrein	2.063.013	540.747	4.138.641	6.742.402
De Witte Dame	551.710	274.021	17.894.379	18.720.110
Gebouw TF	10.509.466	1.018.611	33.256.713	44.784.790
Sporthogeschool	1.945.127	604.095	16.874.691	19.423.913
Den Bosch	1.175.124	651.711	2.905.965	4.732.800
Sittard	2.306.957	128.253	6.361.693	8.796.903
TILBURG				
Stappegoor	37.912.719	3.171.711	50.693.351	91.777.781
De Kunsten	3.121.596	371.644	10.630.578	14.123.819
Gimbrerelaan	3.818.006	312.766	5.848.226	9.978.999
Meerkoldreef	2.411.326	204.624	5.030.607	7.646.557
Venlo	25.887.424	930.222	12.988.061	39.805.708
Overige locaties	2.589.811	195.324	5.304.260	8.089.395

STUDIEREISEN STUDENTEN: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

					TOTAAL
EINDHOVEN					
De Witte Dame	5.396				5.396
Gebouw TF	595.500			291.200	886.700
Rachelsmolen	662.648		2.756	944.408	1.609.812
Sporthogeschool	924.920				924.920
TU/e terrein	166.700			280.712	447.412
SITTARD	96.406			112.500	208.906
TILBURG					
De Kunsten	318.498			42.632	361.130
Stappegoor	791.096		2.560	2.729.692	3.523.348
VENLO	410.584			7.944	418.528

CO_2 UITSTOOT MOBILITEIT MEDEWERKERS 2018

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – CO_2 UITSTOOT (TON)

2018	3.508,4	4,4	0	508,7	4.021,5
2017	4.162,0	2,7	0	405,0	4.569,7
+/-	-653,6	+1,7	0	+103,7	-548,2
+/- %	-15,7%	+63,0%	0	+25,6%	-12,0%

CO_2 UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2018: 0,84 TON - 2017: 0,95 TON

KOSTEN VOOR COMPENSATIE:
2018: € 60.323 - 2017: € 68.546

DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – CO_2 UITSTOOT (TON)

2018	1.017,70	0	44,5	856,5	1.918,7
2017	1.069,2	0	44,2	811,4	1.924,8
+/-	-51,5	0	+0,3	+45,1	-6,1
+/- %	-4,8%	0	+07%	+5,6%	-0,3%

CO_2 UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2018: 0,40 TON - 2017: 0,40 TON

KOSTEN VOOR COMPENSATIE:
2018: € 28.788 - 2017: € 28.836

CO_2 UITSTOOT MOBILITEIT STUDENTEN 2018

CO_2 UITSTOOT (TON) WOON- STUDIE VERKEER

2018	19.398,5	0	8.772,6	28.171,0
2017	12.345,9	0	10.948,1	23.294,0
+/-	+7.053,0	0	-2.176,0	+4.877,0
+/-%	+57,1%	0	-19,9%	+20,9%

CO_2 UITSTOOT PER STUDENT:
2018: 0,70 TON - 2017: 0,50 TON

KOSTEN VOOR COMPENSATIE:
2018: € 422.565 - 2017: € 349.410

CO_2 UITSTOOT (TON) STUDIEREIZEN

2018	131,1	0,1	791,4	922,6
2017	111,6	1,4	914,6	1.027,6
+/-	+19,5	-1,3	-123,2	-105,0
+/-%	+17,5%	-90,4%	-13,5%	-10,2%

CO_2 UITSTOOT PER STUDENT:
2018: 0,02 TON - 2017: 0,02 TON

KOSTEN VOOR COMPENSATIE:
2018: € 13.839 - 2017: € 15.414

REDUCTIEKANSEN EN REDUCTIEMOGELIJKHHEDEN

1. MEER FIETSEN NAAR WERK- EN STUDIELOCATIE

Vorig jaar zijn er in Nederland voor het eerst meer elektrische fietsen dan niet-elektrische fietsen verkocht. De verwachting van de fietsbranche is dat deze trend ook in 2019 zal doorzetten. Ook uit de data van Fontys blijkt bij medewerkers een duidelijke toename van het fietsen naar het werk. De opkomst van de elektrische fiets is hier zeker debet aan, evenals meer OV kilometers. Het is dan ook een ideaal moment om het fietsen naar het werk te stimuleren door bijvoorbeeld een gerichte benadering van medewerkers met een reisafstand tot ca. 25 kilometer en de huidige mogelijkheid om een renteloze lening te gebruiken voor de aanschaf van een elektrische fiets onder de aandacht te brengen.
Daarnaast kan worden overwogen om het fietsen te stimuleren door een hogere vergoeding per kilometer of een spaarsysteem voor fietsonderhoud of fietsaccessoires in te voeren voor het fietsen naar het werk.

Een andere mogelijkheid is het 'thuis werken' formeel te regelen, waarbij de vaste reiskostenvergoeding zou kunnen vervallen en dat alleen de daadwerkelijk gemaakte reizen worden vergoed.

Voor studenten kan worden overwogen dat de instituten campagnes uitvoeren om studenten meer en vaker te laten fietsen. Dit kan bijvoorbeeld door per instituut bij te houden wie het meest op de fiets naar zijn/haar locatie fietst en hier prijzen of beloningen aan te koppelen.

Tenslotte kan betaald parkeren er toe bijdragen dat zowel medewerkers als studenten besluiten vaker en meer gaan fietsen.

2. CO_2 REDUCTIE DIENSTREIZEN

In voorbereiding is het aanbieden van dienstreizen met elektrische auto's en fietsen. Gelet op het grote aantal kilometers dat jaarlijks wordt gereisd kan dit zeker voor een reductie van CO_2 uitstoot zorgen.
Daarnaast kan bij buitenlandse dienstreizen een reductie worden bereikt door de regelgeving hiervan aan te passen door bijvoorbeeld reizen tot 700km alleen nog toe te staan met het reizen met de trein.
Tenslotte kan een reductie van het aantal dienstreizen worden bereikt door het integraal invoeren van meer digitaal overleg (video conferencing).

3. BENCHMARK

Alhoewel helaas de rapportage van hogescholen van CO_2 uitstoot niet is gestandaardiseerd, zal getracht worden in de CO_2 rapportage een benchmark op te nemen.

VERANTWOORDING EN GEHANTEERDE UITGANGSPUNTEN

Voor het berekenen van de CO_2 uitstoot is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- **Opgave van de dienst P&O van het aantal medewerkers (exclusief OOET medewerkers), peildatum 1 oktober 2018. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de standplaats + het aantal dagen dat wordt gereisd is het aantal gereisde kilometers en de CO_2 uitstoot berekend;**
- **Opgave van de dienst P&O van het aantal gedeclareerde dienstreizen met eigen auto of het openbaar vervoer;**
- **Opgave van TC&O van het aantal gemaakte dienstreizen met de NS Businesscard;**
- **Opgave van VCK Travel B.V. van het aantal internationale reizen;**
- **Opgave van de diverse locaties hoe vaak de 'dienstfiets' is gebruikt;**
- **Opgave van de leasemaatschappijen van het aantal getankte liters van de leaseauto's;**
- **Opgave van de dienst Studentenvoorziening van het aantal voltijd- en deeltijdstudenten, peildatum 1 oktober 2018. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de studielocatie is het aantal gereisde kilometers + de CO_2 uitstoot berekend. Gehanteerd aantal reisdagen voor voltijdstudenten is 3,4 dagen per week en voor de deeltijdstudenten 1,3 dagen per week over een periode van 41 weken;**
- **Opgave van Munckhof Groep van het aantal nationale en internationale studiereizen met de bus of het vliegtuig.**

Voor het berekenen van de vervoerswijze is gebruikt gemaakt van de uitkomsten van de in 2018 gehouden mobiliteitsenquête onder de medewerkers en de studenten.

Voor het berekenen van de CO_2 uitstoot is de lijst met emissiefactoren gehanteerd van www.co2emissiefactoren.nl. Een uitgebreide toelichting op de gemaakte berekeningen wordt opgenomen in het CO_2 rapport.